

2008/00402
Hof Den Haag

AWR 30f en 67f
OB 31 en 37

Grondslag aan heffingsrente ontvallen en boete ten onrechte opgelegd

Toelichting staatssecretaris van 21 december 2009, nr. DGB 2009-6268, n.a.v. uitspraak Hof Den Haag van 23 oktober 2009, nr. 2008/00402, tijdvak 01-09-2005 t/m 30-09-2005

Belanghebbende, firma A ,exploiteert pleziervaartuigen en houdt zich bezig met afloswerkzaamheden met betrekking tot de scheepvaart. In 2003 laat A een nieuw binnenvaartschip bouwen, dat vanaf september van dat jaar is geëxploiteerd. Vervolgens verkoopt A dit stalen motorvrachtschip, met het zich aan boord bevindende scheepstoebehoren', aan X bv, die de exploitatie op gelijke wijze voortzet. Bij de leveringsakte is een lijst gevoegd met daarop vijftig goederen, die moeten worden beschouwd dit scheepstoebehoren te vormen.

Ter zake van deze overdacht heeft A geen omzetbelasting in rekening gebracht omdat de vrijstelling van art. 31 OB van toepassing zou zijn.

De inspecteur is het daarmee niet eens en legt een naheffingsaanslag op.

Geconfronteerd met de gevolgen van die heffing heeft A aan de afnemer een factuur uitgereikt waarbij aan de afnemer omzetbelasting is berekend. De afnemer, die de belasting kon aftrekken, stemde toe het recht op deze voorbelasting via verpanding aan A te doen toekomen. Met instemming van de belastingdienst heeft A zo een praktische oplossing van het gerezen probleem bereikt. Aan de afnemer is inzake de teruggaaf geen heffingsrente vergoed. Genoemde maatregelen hebben echter geen oplossing gebracht voor de opgelegde boete en berekende heffingsrente.

In hoger beroep is in geschil het antwoord op de vraag of de boete terecht is opgelegd en of terecht heffingsrente is berekend.

Hof

De heffingsrente is berekend omdat aan A een naheffingsaanslag is opgelegd vanwege het standpunt dat de verschuldigde omzetbelasting meer beloopt dan die welke is aangegeven. A is uitdrukkelijk opgekomen tegen de nageheven belasting. Het hof kan dit laatste procedureel enkel begrijpen in het licht van de gevolgen voor de heffing van omzetbelasting. Door zo te handelen zijn voor A immers in feite geen financiële gevolgen inzake de omzetbelasting ontstaan.

Ter beantwoording van de vraag of terecht heffingsrente is berekend, moet volgens het hof eerst de vraag beantwoorden of A ter zake van de transactie met betrekking tot het vrachtschip omzetbelasting is verschuldigd. Volgens het hof is de transactie te kwalificeren als de overdracht van een algemeenheid van goederen. Dit heeft tot gevolg dat geen omzetbelastingsschuld is ontstaan. Wellicht ten overvloede merkt het hof op dat hierbij is meegewogen het beleid neergelegd in de aanschrijving nr. B73/21 444 (OB-BTW 449).

Volledigheidshalve merkt het hof nog op van oordeel te zijn dat art. 37 OB in dit geval geen toepassing kan vinden. Een redelijke uitleg, mede gezien in het licht van doel en strekking van deze bepaling, brengt mee dat de gevolgen van een letterlijke toepassing A hier niet kunnen worden tegengeworpen. Dit nu het vermelden van omzetbelasting enkel is geschied in verband met een daartoe door partijen met de inspecteur voor de heffing van omzetbelasting gevonden en gerealiseerde praktische oplossing.

Nu A ter zake van bedoelde transacties dus geen omzetbelasting is verschuldigd, komt daarmee de grondslag aan de berekende heffingsrente te ontvallen. Verder moet aangaande de in geschil zijnde boete, de inspecteur al op de grond dat geen omzetbelasting is verschuldigd, niet slaagt in het van hem verlangde bewijs dat de boete terecht is opgelegd. De boete vervalt dan ook.

De staatssecretaris laat weten dat hij afziet van het instellen van cassatieberoep. Ter toelichting merkt hij het volgende op.

Op basis van de resolutie van 3 december 1973, nr. B73/21 444, (OB-BTW 449) gold in het betreffende tijdvak een goedkeuring dat overdrachten van binnenvaartschepen door de ene binnenvaartschipper aan de andere binnenvaartschipper onder voorwaarden onder de toepassing van art. 31 van de Wet op de omzetbelasting 1968 (hierna: wet OB 1968) kunnen vallen.

Op basis van de tekst van de resolutie kan de indruk ontstaan dat deze uitsluitend ziet op overdrachten tussen binnenvaartschippers natuurlijke personen en niet op overdrachten van een binnenvaartschipper natuurlijk persoon aan een bv, waarin een binnenvaartschipper zijn onderneming drijft. Op grond van het neutraliteitsbeginsel acht ik het niet goed mogelijk om een dergelijk onderscheid te (blijven) maken.

Nu in casu het in de resolutie gevoerde beleid van toepassing zou zijn bij overdracht aan een binnenvaartschipper natuurlijk persoon, kan het beleid ook worden toegepast bij de overdracht zoals in casu aan een bv die met het binnenvaartschip het vervoer ongewijzigd blijft voortzetten, waardoor in het licht van de resolutie sprake is van voortzetting van de onderneming. Wat er derhalve ook zij van het oordeel van het hof inzake de (verplichte) toepassing van art. 31 Wet OB 1968, ik acht het niet gewenst om cassatie in te stellen op dit punt.

's Hofs oordeel inzake art. 37 Wet OB 1968 kan ik in dit geval op basis van redelijke wetstoepassing aanvaarden. Daarbij acht ik met name van belang dat A in beginsel terecht art. 31 Wet OB 1968 toepaste en slechts op instigatie van de inspecteur alsnog een factuur met omzetbelasting uitreikte, waarbij de vooraf trek via een akte van cessie verrekend kon worden met de af te dragen omzetbelasting. Van gevaar van belastingschade is dan ook in het geheel geen sprake.